

Фізична активність підлітків у закладах оздоровлення та відпочинку: мотиви та інтереси

Тарас Бондар
Ірина Головійчук

Університет митної справи та фінансів, Дніпро, Україна

Мета: з'ясування мотивів та інтересів підлітків щодо форм фізичної активності у закладах оздоровлення та відпочинку.

Матеріал і методи: у соціологічному дослідженні брали участь підлітки віком 10–15 років, які відвідували дитячі заклади оздоровлення та відпочинку.

Результати: у процесі аналізу даних опитування виявлено, що для хлопців-підлітків незалежно від віку в заняттях фізичними вправами та спортом є дуже важливим існування певних правил та меж, що впливає на їх інтерес та мотивацію. Для дівчат, навпаки, існування правил та меж є фактором, що знижує інтерес до занять фізичними вправами. Наявність емоційного забарвлення та різноманітності рухових режимів, навпаки, стимулюють творчість дівчат, фантазію, що призводить до отримання ними задоволення від рухової активності.

Висновки: у процесі аналізу даних опитування встановлено різноманітність та нестандартність інтересів підлітків щодо фізкультурно-спортивних занять та гендерні особливості їх мотивації. Окреслена необхідність у розробленні організаційно-управлінські технології, які будуть враховувати інтереси та мотиви підлітків, з метою їх активного залучення до рухової діяльності.

Ключові слова: фізичне виховання, дозвілля, підлітки, фізична активність, мотивація, інтереси.

Вступ

Здоров'я людини закладається з моменту зачаття дитини в утробі матері. Далі, на початковому етапі життя після народження – формується у сім'ї; потім зміцнюється та підтримується у дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, вищих навчальних закладах; у процесі дорослого життя – підтримується самостійно (переважно засобами фізичної культури). Така парадигма закладена у нормативну базу України, програми для навчальних закладів тощо [4–6]. Проте аналіз науково-методичної літератури доводить, що така модель є дещо ідеальною. Насамперед вона є ефективною лише за однієї умови – людина має свідомо активно діяти у цьому напрямі. Тобто, зміцнення та підтримання здоров'я людини залежить від ефективності процесу виховання особистості, формування у неї відповідних потреб та мотивацій [10].

Велика кількість досліджень присвячена фізичному вихованню у дошкільних, загальноосвітніх та вищих навчальних закладах. У науковій літературі розглядаються шляхи вирішення проблематики зниження рухової активності дітей та молоді, зростання захворюваності, недоліки навчально-виховного процесу [2; 7–10]. Проте дослідженню організаційно-управлінських засад фізичного виховання дітей під час дозвілля присвячено невелика кількість публікацій, зокрема, дослідженню форм організації фізичного виховання у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку (ДЗОВ). Хоча за даними Державної служби статистики України ДЗОВ щорічно улітку відвідує від 900 тис. до 1,5 млн дітей – це близько 25% від загальної кількості школярів [3].

В одному з наших попередніх досліджень [1] порівнювались інтенсивність фізичного виховання у школі та літніх таборах відпочинку. Було здобуто висновків, що у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку відбувається більш інтенсивний процес фізичного виховання у порівнянні з загальноосвітніми навчальними закладами та пришкіль-

ними закладами оздоровлення та відпочинку. Діти більш охоче беруть участь у фізкультурно-спортивних заходах. Було припущено, що це обумовлено використанням у практиці таборів нестандартних засобів та форм підвищення рухової активності, що й визначило **мету даного дослідження** – з'ясування мотивів та інтересів підлітків щодо форм фізичної активності у закладах оздоровлення та відпочинку.

Матеріал і методи дослідження

Упродовж травня-липня 2019 року було проведено соціологічне дослідження серед підлітків віком 10–15 років у кількості 836 осіб. У процесі опитування застосовувалася анкета закритого типу, питання в якій було направлено на з'ясування інтересів респондентів, їх мотивів та ставлення до фізкультурно-оздоровчої діяльності. Результати узагальнювалися у таблицях 1–3. Помилка вибірки становить 2,5% при 95% вірогідності результатів анкетування.

Результати дослідження

Узагальнені відповіді респондентів, представлені у табл. 1, доводять, що переважна більшість підлітків (від 66,7% до 94,1%) вважають, що їх здоров'я залежить від щоденних занять фізичними вправами. На їх думку (від 70% до 100%), фізична культура та спорт є основою здорового способу життя (табл. 1). Однак слід зауважити, що у середньому 20,9% підлітків не мають уявлення про користь фізичної культури для організму людини, а 14% не розуміють місце рухової активності серед компонентів здорового способу життя.

Основними мотивами для занять фізичними вправами дівчата вказують формування грації та осанки – важливість даного мотиву зростає з 51,9% у віці 10 років до 68,2% – у віці 14–15 років.

Серед хлопців переважачим мотивом у віці 10 років

Таблиця 1

Мотиви та інтереси підлітків щодо фізкультурно-оздоровчих занять у ДЗОВ

Напрями опитування	Вік, стать підлітків та кількість опитаних (загалом n= 836 осіб)									
	10		11		12		13		14–15	
	М n=120	Д n=108	М n=88	Д n=96	М n=68	Д n=60	М n=44	Д n=88	М n=76	Д n=88
Підлітки, які вважають, що фізична культура є основою здорового способу життя	70	88,9	72,7	87,5	94,1	100	90,9	81,8	84,2	90,1
Підлітки, які вважають, що здоров'я залежить від активних щоденних занять фізичними вправами	80	66,7	59,1	75	94,1	86,7	90,9	77,3	84,2	77,3
<i>Думка підлітків щодо формування тіла та рис особистості під впливом фізкультурно-спортивних занять</i>										
• грація і осанка	23,3	51,9	13,6	50	11,8	53,5	–	54,5	5,3	68,2
• мужність	37,5	7,7	40,9	–	52,9	–	63,6	9,1	47,4	–
• воля та наполегливість	56,7	37	36,4	41,7	58,8	53,5	36,4	50	47,4	31,8
• вміння спілкуватися з товаришами	37,5	7,4	4,5	12,5	5,9	20	–	18,2	15,8	–
• нічого не формується	–	7,4	4,5	4,2	–	–	–	–	–	4,5
<i>Інтереси підлітків щодо самостійних фізкультурно-оздоровчих занять у таборі</i>										
• грають у настільний теніс	56,7	11,1	36,4	4,2	29,4	13,3	9	13,6	10,5	27,3
• вправляються на перекладині	16,7	7,4	4,5	4,2	17,6	–	45,5	–	26,3	–
• бігають крос	6,7	22,2	22,7	4,2	17,6	13,3	9	–	21,1	4,5
• грають у бадмінтон	6,7	29,6	22,7	33,3	–	40	9	40,9	10,5	31,8
• займаються іншим видом спорту	16,7	3,7	22,7	50	47,1	33,3	45,5	50	47,4	36,4
• не займаються	13,3	33,3	4,5	20,8	11,8	20	18,2	–	15,8	9,1
<i>Інтереси підлітків щодо колективних фізкультурно-оздоровчих занять у таборі організованих самостійно</i>										
• грають у спортивні ігри	70	18,5	50	29,2	47,1	73,3	36,4	40,9	52,6	36,4
• грають в інші ігри	10	51,9	22,7	41,7	29,4	46,7	9	40,9	36,8	22,7
• займаються легкою атлетикою	10	33,3	18,2	16,7	–	13,3	45,5	4,5	–	13,6
• не займаються	10	18,5	4,5	20,8	23,5	–	9	22,7	15,8	27,3
Наявність бажання сходити у туристський похід	93,3	85,2	68,2	79,2	76,5	93,3	90,9	72,7	73,7	68,2

є вплив фізичних вправа на формування волі та наполегливості (56,7%), проте, починаючи з віку 11 років поступово (у 11 років – 40,0%, у 12 років – 52,9%, у 13 років – 63,6%) зростає мотивація до формування мужності. У віці 14–15 років даний мотив та мотивація щодо формування волі та наполегливості набувають рівних значень для підлітків (47,4%). Вказані дані підтверджують дані спеціальної психолого-педагогічної літератури щодо формування виражених ґендерних особливостей дівчат та хлопців у підлітковому віці.

Також аналіз матеріалів, представлених у табл. 1, показав, що інтереси підлітків щодо фізкультурно-спортивних занять також мають свої ґендерні особливості. Так, для колективних самостійних занять у вільний час хлопці переважно обирають спортивні ігри: у 10 років – 70%, у 11 років – 50%, у 12 років – 47,1%, у 13 років – 36,4%, у 14–15 років – 52,6%. Як бачимо, інтерес з віком до спортивних ігор поступово згасає, та поновлюється у віці старших підлітків.

Серед дівчат найулюбленішими видами рухової активності є різноманітні ігри (у віці 10 років – 51,9%, 11 років – 41,7%, 12 років – 46,7%, 13 років – 40,9%, 14–15 років – 22,7%), які не пов'язані з видами спорту, та починаючи з віку 12 років з'являється інтерес до спортивних ігор (12 років – 73,3%, 13 років – 40,9%, 14–15 років – 36,4%), який також згасає, як і у хлопців.

Подальший аналіз матеріалів опитування засвідчив аналогічне ставлення підлітків до вибору самостійних занять фізичними вправами. Так, якщо у віці 10 років дівчата вказують бадмінтон (29,6%), а хлопці настільний теніс (56,7%), то починаючи з віку 11 років підлітки відходять від стандартного набору фізкультурно-спортивних послуг табірної зміни, та обирають категорію "інші види спорту".

Розглядаючи динаміку, зауважуємо, що таких дівчат у віці 11 років – 50%, у 12 років – 33,3%, у 13 років – 50%, у 14–15 років – 36,4%; хлопців у 11 років – 22,7%, у 12 років – 47,1%, у 13 років – 45,5%, у 14–15 років – 47,4%. Крім того, загалом по виборці до 20% підлітків вказують, що вони не мають фізкультурно-спортивних інтересів та не беруть участі у подібних заходах.

Отже, інтереси підлітків є різноманітними, і в переважній мірі нестандартними. Єдиний вид рухової активності, який більшість підлітків (від 68,2% до 93,3%), незалежно від віку та статі обирає для організації активного дозвілля – є туристські походи.

Вищевказане підтверджується й аналізом даних щодо запропонованих педагогічним колективом фізкультурно-оздоровчих заходів (табл. 2). Так, для хлопців найбільш улюбленими заходами – є спортивні (від 54,5% до 73,7%), з яких цікавими для себе хлопці, як правило, обирають командні види спорту: у 10 років – 50%, у 11 років – 40,9%, у 12 років – 76,5%, у 13 років – 45,5%, у 14–15 років – 68,4%.

Для дівчат улюбленими видами рухової активності є танцювальні заходи (від 33,3% до 63,6%) та конкурси (від 20,8% до 51,9%), серед яких найбільш цікавими вони виділяють для себе ті, які пов'язані з рухливими та народними іграми (особливо у 10 (51,9%), 11 (50%), 14–15 (31,8%) років) і естафетами (особливо у 12 (60%) та 13 (40,9%) років). Також для дівчат 10, 13 та 14–15 років залишаються цікавими й спортивні ігри, відповідно 44,4%, 54,5%, 54,5%.

Отже, з вищевикладеного можна зробити висновок, що для хлопців-підлітків незалежно від віку у заняттях фізичними вправами та спортом є дуже важливим існування певних правил та меж, що впливає на їх інтерес та моти-

Таблиця 2

Ставлення підлітків до фізкультурно-оздоровчих заходів у літньому таборі

Напрями опитування	Вік, стать підлітків та кількість опитаних (загалом n=836 осіб)									
	10		11		12		13		14-15	
	М n=120	Д n=108	М n=88	Д n=96	М n=68	Д n=60	М n=44	Д n=88	М n=76	Д n=88
<i>Найбільш улюблені заходи у таборах</i>										
• танцювальні	3,3	33,3	4,5	58,3	11,8	53,3		50	5,3	63,6
• спортивні	73,3	22,2	54,5	16,7	82,4	6,7	54,5	27,3	73,7	9,1
• культурні	6,7	11,1	18,2	8,3	11,8	20	45,5	22,7	21,1	13,6
• конкурси	16,7	51,9	31,8	20,8	-	46,7	-	31,8	10,5	13,6
<i>Найбільш цікаві спортивні заходи у таборі</i>										
• командні види спорту (футбол, міні-волейбол, баскетбол тощо)	50	44,4	40,9	29,2	76,5	26,7	45,5	54,5	68,4	54,5
• рухливі ігри, народні ігри	16,7	51,9	22,7	50	11,8	26,7	36,4	31,8	26,3	31,8
• естафети	23,3	11,1	36,4	29,2	11,8	60	27,3	40,9	15,8	4,5
• ранкова гімнастика	3,3	-	4,5	16,7	11,8	13,3	-	-	-	9,1

вацію. Для дівчат, навпаки, існування правил та меж є фактором, що знижує інтерес до занять фізичними вправами. Відсутність таких, різноманітність емоційного забарвлення та рухових режимів, навпаки, стимулюють творчість дівчат, фантазію, що призводить до отримання ними задоволення від рухової активності.

Це також знаходить своє підтвердження у порівнянні ставлення підлітків до організації фізичного виховання у таборі та школі, а саме наявності у підлітків бажання бути фізоргом загону та класу, й наявності бажання допомагати вчителю фізичної культури у школі та керівнику фізичного виховання у таборі (рис. 1).

Так, діяльність фізорга класу та загону завжди пов'язана з виконанням будь-яких правил та розпоряджень, відповідно хлопці більш охоче погоджуються на такі функції: у школі (50,1%) і у таборі (51,6%). Тоді як кількість таких дівчат становить у школі – 28,8%, у загоні – 33,2%. При цьому фізоргом загону бажають бути більше дівчат, чим фізоргом класу, що пояснюється більшою свободою вибору форм та засобів фізичного виховання у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. Однак слід зауважити, що з віком інтерес знижується і у віці 14–15 років хлопців, які бажають бути фізоргом загону, становить 42,1%, класу – 31,6%, серед дівчат, відповідно 18,2% та 18,2% (табл. 3).

Аналогічна ситуація склалася щодо бажання підлітків допомагати вчителю фізичної культури та керівнику ФВ табору. Так, кількість хлопців – добровільних помічників у таборі становить – 58,9%, тоді як у школі – 46,1%. Різниця становить 12,8%(!). Серед дівчат різниця менша та стано-

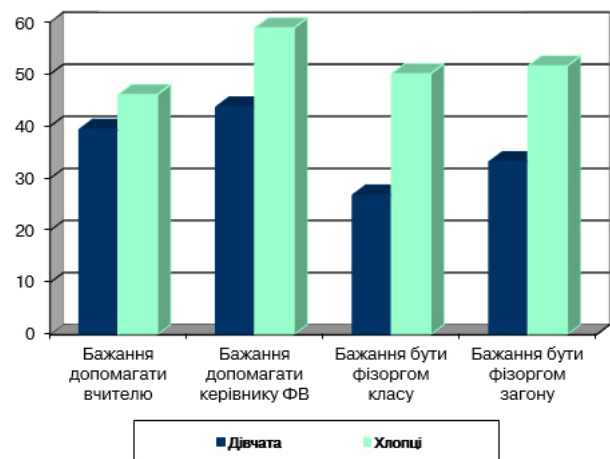

Рис. 1. Середні показники вмотивованості підлітків щодо участі у організації власного фізичного виховання

вить 4,3%. Проте загальна кількість дівчат-помічників менша та становить у школі – 39,4%, у таборах – 43,7%.

У цілому, аналіз матеріалів табл. 3 дозволяє зробити висновок про те, що серед підлітків авторитет вчителів фізичної культури школи нижчий за авторитет керівників ФВ таборів. Достатньо низький авторитет вказаних працівників серед дівчат-підлітків. На нашу думку, це пов'язано зі стандартизацією форм фізичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах та особистими якостями вчителів, що визначає напрямки майбутніх наукових до-

Таблиця 3

Ставлення підлітків до участі в організації фізичного виховання у таборі та школі

Напрями опитування	Вік, стать підлітків та кількість опитаних (загалом n=836 осіб)									
	10		11		12		13		14-15	
	М n=120	Д n=108	М n=88	Д n=96	М n=68	Д n=60	М n=44	Д n=88	М n=76	Д n=88
Бажаючих допомагати керівнику фізичної культури табору	56,7	44,4	45,5	50	70,6	46,7	63,6	45,5	57,9	31,8
Підлітків, що допомагають вчителю фізичної культури	46,7	33,3	45,5	33,3	47,1	53,3	54,5	45,5	36,8	31,8
Бажаючих бути у школі бути фізоргом класу	63,3	44,4	45,5	33,3	64,7	20	45,5	18,2	31,6	18,2
Бажаючих бути фізоргом загону	50	40,7	31,8	37,5	70,6	46,7	63,6	22,7	42,1	18,2

сліджень.

Висновки / Дискусія

Таким чином, матеріали соціологічного дослідження засвідчили різноманітність та нестандартність інтересів підлітків щодо фізкультурно-спортивних занять та ґендерні особливості їх мотивації.

Для хлопців-підлітків, незалежно від віку, дуже важливим є існування певних правил та меж у заняттях фізичними вправами та спортом, що впливає на зростання їх інтересу. Однак правила та межі одночасно є фактором зниження мотивації до занять фізичними вправами.

Пріоритетне місце у формуванні інтересів та мотивації дівчат-підлітків посідають креативні заходи та форми

фізичного виховання, змінення рухових режимів, сполучення з іншими виховними формами та напрямками, що призводять до отримання дівчатами задоволення від рухової активності.

Серед більшості підлітків рівнозначну зацікавленість мають туристські походи. Брати участь у них у рівній мірі бажають як хлопці, так і дівчата незалежно від віку.

Перспективи подальших досліджень. Спираючись на висновки даного дослідження, виникає необхідність у дослідженні мотивації та інтересів підлітків щодо рухової активності під час дозвілля впродовж навчально-управлінської технології, які будуть враховувати інтереси та мотиви підлітків, з метою їх активного залучення до рухової діяльності.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що немає конфлікту інтересів, який може сприйматись таким, що може завдати шкоди неупередженості статті.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Список посилань

1. Бондар, Т.С. (2012), "Характеристика інтенсивності фізичного виховання у структурі навчально-виховного та оздоровчо-виховного процесів", *Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту*, № 12, С. 28-31.
2. Васьков, Ю.В. (2013), *Теоретичні і методичні засади навчання фізичної культури учнів основної школи: автореф. дис. д-ра пед. наук* : 13.00.02, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, Київ.
3. Державний комітет статистики України (2017), *Оздоровлення дітей у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку влітку 2017 року*, режим доступу: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/Arhiv_u/15/Arch_ozd_bl.htm.
4. ВРУ (2017), Закон України "Про освіту", режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата 30.08.2019).
5. ВРУ (1994), Закон України "Про фізичну культуру і спорт", режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.
6. ВРУ (2008), Закон України "Про оздоровлення та відпочинок дітей", режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-17>.
7. Іванова, Л.І., Омельчук, О.В. (2018), "Окремі питання оптимізації нормативно-правової бази для підвищення ефективності фізичного виховання школярів", *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, Вип. 3К (97), С. 228-231.
8. Круцевич, Т.Ю. (2012), "К вопросу об эффективности системы физического воспитания в общеобразовательных школах Украины", *Спортивный вестник Придніпров'я*, № 1, С. 239-243.
9. Пономарьова, Г.Ф., Бондар, Т.С., Золочевський, В.В. (2013), *Педагогіка фізичного виховання: сучасні організаційні технології у загальноосвітніх навчальних закладах*, Харків.
10. Сутула, В.О., Бондар, Т.С., Васьков, Ю.В. (2009), "Формування фізичної культури особистості стратегічне завдання фізкультурної освіти учнів загальноосвітніх навчальних закладів", *Слобожанський науково-спортивний вісник*, № 1, С. 100-105.

Стаття надійшла до редакції: 19.07.2019 р.

Опубліковано: 31.08.2019 р.

Аннотация. Тарас Бондарь, Ирина Головийчук. Физическая активность подростков в учреждениях оздоровления и отдыха: мотивы и интересы. Цель: определение мотивов и интересов подростков относительно форм физической активности в учреждениях оздоровления и отдыха. **Материал и методы:** в социологическом исследовании участвовали подростки в возрасте 10–15 лет, которые посещали детские учреждения оздоровления и отдыха. **Результаты:** в процессе анализа данных опроса выявлено, что для мальчиков-подростков, независимо от возраста, в занятиях физическими упражнениями и спортом очень важно существование определенных правил и границ, что влияет на их интерес и мотивацию. Для девочек, наоборот, существование правил и границ является фактором, снижающим интерес к занятиям физическими упражнениями. Наличие эмоциональной окраски и разнообразия двигательных режимов стимулируют творчество девушек, фантазию, что приводит к получению ими удовольствия от двигательной активности. **Выводы:** в процессе анализа данных опроса установлено разнообразие и нестандартность интересов подростков к физкультурно-спортивным занятиям, а также и гендерные особенности их мотивации. Обозначена необходимость в разработке организационно-управленческих технологий, которые будут учитывать интересы и мотивы подростков, с целью их активного привлечения к двигательной деятельности.

Ключевые слова: физическое воспитание, досуг, дети, физическая активность, мотивация, интересы.

Abstract. Taras Bondar & Iryna Holoviichuk. Physical activity of adolescents in health and recreation facilities: motives and interests. Purpose: elucidation of the motives and interests of adolescents regarding forms of physical activity in health and recreation facilities. **Material & Methods:** in a sociological study, adolescents aged 10–15 years participated in children's health and recreation facilities. **Results:** in the process of analyzing the survey data, it was found that for adolescent boys, regardless of age, in the exercise and sports, the existence of certain rules and boundaries is very important, which affects their interest and motivation. For girls, on the contrary, the existence of rules and boundaries is a factor that reduces the interest in physical exercises. The presence of emotional coloring and a variety of motor modes, on the contrary, stimulate girls' creativity and imagination, which leads to their enjoyment of motor activity. **Conclusions:** in the process of analyzing the survey data, the diversity and non-standard interests of adolescents in physical education and sports and the gender characteristics of their motivation were established. The identified need for the development of organizational and managerial technologies that will take into account the interests and motives of adolescents, with the aim of their active involvement in motor activity.

Keywords: physical education, permission, health care, motivation, tourism.

References

1. Bondar, T.S. (2012), "Characterization of the intensity of physical education in the structure of educational and wellness and upbringing processes", *Pedahohika, psykholohiia ta med.-biol. probl. fiz. vykhovannia i sportu*, No. 12, pp. 28-31. (in Ukr.)
2. Vaskov, Yu.V. (2013), *Teoretychni i metodychni zasady navchannia fizychnoi kultury uchniv osnovnoi shkoly: avtoref. dys. d-ra ped. nauk* [Theoretical and methodological foundations of physical education teaching of primary school students: Dr. of Sciences thesis abstract], Nat. ped. them. M.P. Dragomanov, Kyiv. (in Ukr.)
3. State Statistics Committee of Ukraine (2017), Children's Health Improvement in Children's Health and Recreation Institutions in Summer 2017, available at: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/Arhiv_u/15/Arch_ozd_bl.htm. (in Ukr.)
4. VRU (2017), Law of Ukraine "On Education", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. (in Ukr.)
5. VRU (1994), Law of Ukraine "On Physical Culture and Sports", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>. (in Ukr.)
6. VRU (2008), Law of Ukraine "On children's health and recreation", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-17>. (in Ukr.)
7. Ivanova, L.I. & Omelchuk, O.V. (2018), "Separate issues of optimization of the legal framework for improving the efficiency of physical education of students", *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii 15 : Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport)*, Iss. 3K (97), pp. 228-231. (in Ukr.)
8. Kutsevich, T. (2012), "On the Effectiveness of the Physical Education System in Secondary Schools of Ukraine", *Sportyvnyi visnyk Prydniprovia*, No. 1, pp. 239-243. (in Russ.)
9. Ponomaryova, G.F., Bondar, T.S. & Zolochovsky, V.V. (2013), *Pedahohika fizychnoho vykhovannia: suchasni orhanizatsiini tekhnolohii u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh* [Pedagogy of Physical Education: Modern Organizational Technologies in Secondary Schools], Kharkiv. (in Ukr.)
10. Sutula, V.O., Bondar, T.S. & Vaskov, Yu.V. (2009), "Formation of physical culture of personality strategic task of physical education of students of secondary schools", *Slobozans'kij naukovo-sportyvnyj visnyk*, No. 1, pp. 100-105. (in Ukr.)

Received: 19.07.2019.
Published: 31.08.2019.

Відомості про авторів / Information about the Authors

Бондар Тарас Сергійович: к. фіз. вих.; Університет митної справи та фінансів: вулиця Володимира Вернадського, 2/4, Дніпро, Дніпропетровська область, 49000, Україна.

Бондарь Тарас Сергеевич: к. физ. восп.; Университет таможенного дела и финансов: улица Владимира Вернадского, 2/4, Днепр, Днепропетровская область, 49000, Украина.

Taras Bondar: PhD (Physical Education and Sport); University of Customs and Finance: 2/4 Volodymyr Vernadsky Street, Dnipro, Dnepropetrovsk Region, 49000, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0002-1389-6614
E-mail: tsbondar@gmail.com

Головійчук Ірина Миколиівна: к. фіз. вих.; Університет митної справи та фінансів: вулиця Володимира Вернадського, 2/4, Дніпро, Дніпропетровська область, 49000, Україна.

Головійчук Ирина Николаевна: к. физ. восп.; Университет таможенного дела и финансов: улица Владимира Вернадского, 2/4, Днепр, Днепропетровская область, 49000, Украина.

Iryna Holoviichuk: PhD (Physical Education and Sport); University of Customs and Finance: 2/4 Volodymyr Vernadsky Street, Dnipro, Dnepropetrovsk Region, 49000, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-9259-8203
E-mail: irinaucf@gmail.com